

Jegyzőkönyv

*Felvétel Kolozsvárt, 1931. május hó 14-én, az Országos Magyar Párt
Intézőbizottságának de. 10 órakor kezdődő üléséről.*

Jelen vannak az ezen jegyzőkönyvhöz ./ . alatt csatolt névjegyzékben felsoroltak.
Távolmaradásukat kimentették: dr. Balogh Arthur, Buday Tibor, dr. Nagy Jenő,
Perédi György, dr. Szentkovits Aurél, dr. Thury Kálmán, dr. Vetzák Ede.
Elnököl: dr. gr. Bethlen György, jegyzőkönyvet vezeti: dr. Deák Gyula.

Elnök az ülést megnyitván, kegyeletes szavakkal emlékezik meg dr. Váradi Aurél v. elnöki tanácsstag és ügyész elhunytáról.¹²⁸ Indítványozza, hogy a megboldogult emléke jegyzőkönyvben örökíttessék meg.

Intézőbizottság elnök megemlékezését állva hallgatja, és dr. Váradi Aurél érdemeit és emlékét jegyzőkönyvben megörökíteni határozza.

1. *Dr. Willer József* a parlamenti csoport főtitkára részletes indokolás kíséretében előterjeszti az elnöki tanács határozatát az országos választásokon tanúsítandó állásfoglalás tárgyában, melynek értelmében Magyar Párt a választásokon¹²⁹ önálló listával vegyen részt. A szenátor választásra vonatkozóan a Nemzeti Parasztpárttal ad hoc választási paktum kötésére irányuló megbeszélések történtek ugyan, így Szilágy, Maros-Torda és Arad megyékre vonatkozólag, de ezen tárgyalások az előzetes tapogatózásoknál még nem jutottak tovább. Indítványt terjeszt elő, hogy a fent nevezett három vármegyében, amennyiben a helyi körülmények azt megindokolják, a Nemzeti Parasztpárttal a szenátor választásokra vonatkozóan választási paktum legyen megkötendő.

Kispál László elfogadja az elnöki tanács határozatát, elvileg kifogásolja azonban, hogy a közelmúltban kinevezett kisebbségi államtitkári állásra nem a magyarok, hanem a romániai jelentősen kisebb nemzetkisebbség sorából, a Német Párthoz tartozó dr. Brandsch Rudolf neveztetett ki.¹³⁰

Dr. Gyárfás Elemér az elnöki tanács határozatát elfogadja. Válaszolva Kispál felszólalására, sérelmezi, hogy a kisebbségi alminiszteri állás betöltése alkalmával a Magyar Pártot még csak meg sem kérdezték. Azonban opportunusból nem tartja kívánatosnak, hogy arra vonatkozólag nyilatkozzunk a nyilvánosság előtt, hogy mi lett volna válaszunk azon esetben, ha a kisebbségi államtitkári állást a Magyar Pártnak ajánlották volna fel.

Br. Ambrózy Andor az elnöki tanács határozatát általánosságban elfogadja, de kéri elnöki tanácsban is kifejtett azon indítványának elfogadását, hogy a temesvári tagozat vezetősége hatalmaztassék fel arra, hogy a temesvári képviselő és szenátorválasztásokra vonatkozóan a Hügel féle sváb csoporttal¹³¹ választási egyezményt köthessen.

Dr. Jakabffy Elemér ellenzi a szerinte renegát svábokkal való bármilyen együttműködést.

Sándor József véleménye szerint a temesvári tagozatnak felhatalmazás adható, hogy a Hügel-csoporttal a választási egyezményt megköttesse.

Dr. Hinléder Fels Ákos ellenzi, hogy Arad, Maros és Szilágy vármegyék vezetőségeinek felhatalmazás adassék arra, hogy a Nemzeti Parasztpárttal a szenátorválasztásokra vonatkozóan egyezményt köthessen.

Dr. Árkosi Jenő ellenzi a Nemzeti Parasztpárttal kötendő választási egyezményt.

Kübacher Ferenc elfogadja Ambrózy indítványát a Hügel-féle sváb csoporttal való együttműködésre vonatkozóan.

Dr. Zágoni István nem fogadja el a Hügel-csoporttal kötendő választási kartellel irányuló javaslatot.

Purgly László részletesen indokolja, hogy mért nem fogadható el a Hügel-csoporttal való együttműködésre irányuló javaslat.

Dr. Willer József a Hügel-csoporttal mint értéktelen fegyvertárssal, mindenemű egyezményt ellenez erkölcsi és politikai szempontból is.

Dr. Paretz Béla ellenzi a Hügel-féle disszidens sváb csoporttal kötendő választási egyezményt. Ugyancsak ellenzi az egyes szenátor helyekre a Nemzeti Parasztpárttal kötendő megegyezésre irányuló javaslatot.

Br. Ambrózy Andor fenntartja előbbi felszólalásában kifejtett álláspontját és kéri, hogy adassék meg a Temes megyei tagozatnak a felhatalmazás a Hügel-sváb csoporttal való megegyezésre.

Dr. Szász Pál ellenzi a paktumot úgy a Hügel-csoporttal, mint a Nemzeti Parasztpárttal kötendő helyi megegyezéseket is.

Dr. Sebesi János az elnöki tanács határozatát fogadja el.

Elnök összefoglalva a vita anyagát, azon véleményének ad kifejezést, hogy tekintettel arra, hogy a kisebbségi miniszteri vagy államtitkári állás politikai jellegű és a kormány politikájáért a szolidáris parlamenti politikai felelősség teljességét hárítaná az államtitkári állás betöltőjére és annak pártjára – ennél fogva úgy véli, hogy a jelen viszonyok között lehetetlenség a Magyar Pártra, illetve annak tagjaira ilyen állás elvállalása.

A képviselő választásra vonatkozólag az eddig követett teljesen önálló lista mellett foglal állást.

Br. Ambrózy javaslatát nemcsak azért tartja elfogadhatatlannak, mert a fent kifejtettekkel ellentétben van, de mivel a hivatalos német-sváb párttal szemben a politikai erkölcs szempontjából a párt kellemetlen helyzetbe kerülne.

A szenátori választásra vonatkozóan javasolja az előterjesztett elnöki tanácsi javaslatnak elfogadását.

Intézőbizottság az országos képviselő választásokon tanúsítandó magatartás tárgyában az elnöki tanács javaslatát elfogadja, és egyben br. Ambrózy Andornak a Hügel-féle sváb csoporttal való választási együttműködésre vonatkozó javaslatát elutasítja. A szenátori választásokra vonatkozóan 22 szavazattal 12 szavazat ellenében elfogadtatik az elnöki tanács javaslata.

2. *Főtitkár* felolvassa a képviselő és szenátor jelölteknek az elnöki tanács által összeállított névsorát.

Kovács Kálmán indítványozza, hogy a jelölés a nyelvtudás és rátermettség érvényre juttatásának szempontjából átdolgoztassék, s e célból az intézőbizottság bizottságot küldjön ki.

Dr. Gabányi Imre indítványozza, hogy az elnöki tanácsnak jelölése változatlanul fogadtassék el.

Dr. Ferenc József elfogadja az elnöki tanács által megejtett jelölést, megjegygyezvén, hogy figyelemmel kell lenni ezentúl a képviselő és szenátor jelöléseknél a succrescenciáról való gondoskodásra.

Szabó Béni Sándor József iránti minden tisztelete kifejezése mellett kéri, hogy Sándor Józsefet Brassóban ne jelöljék és fogadja el változatlanul a központi intézőbizottság a brassói tagozat jelölését.

Sándor József fentiekre tekintettel kéri, hogy a brassói jelöltetésétől tekintszen el az intézőbizottság.

Dr. Szent-Iványi József kijelenti, hogy Háromszék megyében képviselői jelöltetését nem vállalja.

Dr. Gabányi Imre javasolja, hogy dr. Szent-Iványi Kolozs megyében második helyen jelöltessék képviselőnek.

Dr. Zágoni István kéri, hogy Kolozs megyére vonatkozóan az elnöki tanács javaslata változatlanul fogadtassék el.

Br. Szentkereszty Béla a Háromszék megyei tagozat nevében kijelenti, hogy dr. Abrudbányai Ede Háromszék megyei képviselő jelöltetését sajnálatára nem fogadhatja el.

Intézőbizottság az elnöki tanácsnak a képviselő és szenátor jelölésekre vonatkozó határozatát elfogadja a következő módosításokkal. Brassó megyében képviselők: Szabó Béni, Sípos András, Hetmann Antal. Háromszék megyében képviselők: br. Szentkereszty Béla, dr. Abrudbányai Ede, Szabó Béni.

Torda-Aranyos megyében képviselők: Sándor József, Szabó Béni, dr. Vertán Endre, Bartha Lajos.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést délután 3 órakor berekeszti.

K. m. f.

Dr. gróf Bethlen György s. k.

elnök

Dr. Deák Gyula s. k.

jkv.-vezető

Jelenlevők:¹³²

dr. Apáthy Gyula; dr. Árkosy Jenő; *[olvashatatlan]*; dr. Hinléder F. Ákos; Szabó Béni; Bartalis Ferenc; Takácsy Miklós; Purgly László; Korossy György; dr. Parecz Béla; dr. Cziffra Kálmán; *[olvashatatlan]*; br. Ambrózy Andor; dr. *[olvashatatlan]*; dr. Szász Pál; *[olvashatatlan]*; Gyárfás Elemér; dr. György József; Berivoy István; dr. Szoboszlay László; dr. Sebesi János; dr. Willer József; dr. Szentiványi József; dr. Ferenczy Géza; Bokor Márton; Apáthy Árpád; Meskó Miklós; Kres Kornél; *[olvashatatlan]*; Vásárhelyi János; Künbacher Ferencz; Gombos Benő; *[olvashatatlan]*; dr. Ugron István; dr. Benedek Aladár; Béldi Kálmán; Pekri Géza; Gyallay-Pap Domokos; Br. Jósika János; Drexler Béla; *[olvashatatlan]*; Kispál László; dr. Zágoni István; dr. Jodál Gábor; *[olvashatatlan]*; Dr. Abrudbányay Ede; dr. Veterány; dr. Szentkereszthy Béla; dr. Bocsánczy; dr. Bölöni Zoltán; *[olvashatatlan]*; *[olvashatatlan]*

lan]; Szentkuthy [olvashatatlan]; Dr. Bocsánczy András; dr. Jakabffy Elemér; dr. Ferenczy Péter; dr. Parecz Béla; Róth Hugó; Br. Jósika János; [olvashatatlan]; dr. Szentiványi József; Béldi Kálmán; dr. László Dezső; Bokor Márton; [olvashatatlan]; Kovács Károly; [olvashatatlan]; dr. Abrudbányai Ede; Szele Márton; Dr. Zombori János

Fasc. 1, fol. 245-250, gépelt tisztázat, összefűzött, hátlapján pecsét.